

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/38/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419202669
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6419202669.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletú J. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom v V. nad L., P. č. XX/X, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky Lucie Lakatošovej, rod. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v X. nad Y., C. ulica č. XXX/X, v súčasnosti bytom v V. nad L., P. č. XX/X, a otca E. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v V. nad L., E. č. XXX/XXX, v súčasnosti bytom v V., X. č. XXX/XX, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom, o nariadenie výchovného opatrenia, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 26P/90/2019-29 zo dňa 08.08.2019, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje s tým, že týmto dočasne do právoplatného skončenia konania vo veci samej dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 25P/29/2018-54 dňa 17.05.2019 v časti zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne odňal maloletú z osobnej starostlivosti matky, ktorej nariadil odovzdať maloletú do starostlivosti Diagnostického centra, so sídlom v Lietavskej Lúčke, Skalka č. 242/36; súd prvej inštancie dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia; argumentoval, že „z podaného návrhu a pripojených listinných dôkazov vyplynulo, že matka napriek intervencii akreditovaného subjektu, sociálnych pracovníkov, klinickej psychologičky a pedopsychiatra nie je v súčasnosti schopná adekvátne zvládnuť osobnú starostlivosť o maloletú, ktorá od ukončenia pobytu v diagnostickom centre dňa 27.12.2018 viackrát ušla z domácnosti starých rodičov a neskôr i svojej matky a niekoľko dní bola nezvestná; maloletá zanedbáva povinnú školskú dochádzku, pričom sa u nej prejavujú sklony k útekom, túlaniu sa, požívaniu alkoholických nápojov, predčasnej sexuálnej skúsenosti a vedeniu záhaľčivého spôsobu života; otec neprejavuje skutočný záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletú; starí rodičia vzhľadom na svoj vek i zdravotný stav v súčasnosti nedokážu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú; matka napriek úsiliu nie je schopná zvládnuť výrazné výchovné ťažkosti maloletej, ktorá nie je zvládnuteľná použitím bežných výchovných prostriedkov, a to ani poskytovaním ambulantnej formy pedagogickej, psychologickkej i pedopsychiatrickej intervencie; maloletá odmieta užívať medikamentóznú liečbu a podrobiť sa ústavnej psychiatrickej liečbe; matka dňa 30.07.2019 zmarila pedopsychiatrickú ústavnú intervenciu svojej dcéry, a to i napriek tomu, že u maloletej sa objavujú sklony k sebapoškodzovaniu, prípadne hrozby, že si ublíži; správanie, konanie i prežívanie maloletej je veľmi nestabilné; maloletá má odborníkmi z oblasti detskej psychiatrie diagnostikovanú inú zmiešanú poruchu správania a emócií, ktorá si vyžaduje zvýšené nároky na jej zvládnutie a osobnú starostlivosť; v záujme dlhodobej stabilizácie prejavov správania, konania i prežívania maloletej je nevyhnutná inštitucionálna odborná intervencia predovšetkým v režimovom zariadení; maloletá si vyžaduje jasne vymedzené hranice, pravidlá, disciplínu, motiváciu k plneniu školských a iných povinností, pozitívny

vzor a prirodzenú autoritu, ktoré jej matka ani iný príbuzný v súčasnosti nedokážu zabezpečiť; vyžaduje tiež vzdelávaciu, psychologickú, psychoterapeutickú, zdravotnú i sociálnu starostlivosť, ktorú jej dokáže komplexne zabezpečiť odborný tím diagnostického centra; miera ohrozenia dieťaťa je posúdená ako vysoká; priaznivý fyzický, psychický, sociálny i mravný vývin, ako aj zdravie maloletej môžu byť v súčasnosti vážne ohrozené; s poukazom na uvedené skutočnosti súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a nariadil matke odovzdať maloletú do starostlivosti diagnostického centra“; súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, § 331 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“) v spojení s § 2 ods. 1, § 360, § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „C.m.p.“) s poukazom na ustanovenie § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine.

2.1 Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala matka včas odvolanie zo dňa 12.08.2019 (č.l. 36 spisu). Vyjadrila nesúhlas s odovzdaním maloletej do starostlivosti diagnostického centra; uviedla, že ako matka žiadala o pomoc ohľadom maloletej, ktorá jej však nebola poskytnutá; mala dohodu s kurátorom, že ak maloletá nebude mať do 15.08.2019 zlepšené správanie, budú môcť riešiť niečo iné; urobila všetko pre to, aby si maloletá uvedomila, čo môže a čo nie; maloletá svoje správanie zmenila, nerobí žiadne problémy, poslúcha a správa sa ako má; požiadala o zrušenie vydaného neodkladného opatrenia, pretože nie je potrebné a maloletá je v poriadku.

2.2 Kolízny opatrovník vo vyjadrení zo dňa 19.08.2019 (č.l. 40-45 spisu) k odvolaniu podrobne popísal pomery maloletej a problémy v jej správaní, preto vzhľadom na záujem maloletej navrhol potvrdenie napadnutého uznesenia.

2.3 Prokurátor vo vyjadrení zo dňa 15.08.2019 (č.l. 39 spisu) k odvolaniu uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým uznesením, ktoré je v záujme maloletej a jej zdravého fyzického, psychického, sociálneho a mravného vývoja.

2.4 Otec sa k odvolaniu matky nevyjadril.

3. Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správne potvrdil. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p., na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

3.1 Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

3.2 Podľa § 387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

4.1 Odvolanie matky nie je dôvodné. Preskúmaním napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie, odvolania matky a ostatného obsahu spisu, dospel odvolací súd k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne a odvolací súd sa s ním v celom rozsahu stotožňuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

4.2 Odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal z názoru, že neodkladné opatrenie je možné aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti nariadiť za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne; z tohto hľadiska je potrebné skúmať aj záujem maloletého na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy pomerov maloletého; z uvedeného vyplýva, že pre splnenie podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné osvedčenie vyššej miery intenzity narušenia záujmu maloletého na napĺňaní jeho všestranných potrieb (čo vyplýva práve z predpokladu nevyhnutnosti bezodkladného zásahu, aby tento záujem maloletého bol ochránený); z toho na druhej strane vyplýva, že pre splnenie podmienky nevyhnutnosti bezodkladnej úpravy pomerov maloletého pôjde zrejme v praxi predovšetkým o skutočnosti, ktoré evidentne (prima facie) zasahujú do konkrétneho záujmu maloletého na napĺňaní jeho všestranných potrieb.

4.3 Odvolací súd považuje za osvedčené skutočnosti, že maloletá pochádza zo vzťahu otca a matky, otec nejavi o výchovu maloletej riadny záujem, od marca 2017 do júla 2019 bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, od júla 2019 je zverená do osobnej starostlivosti matky; odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že obsah spisu dáva dostatočný podklad pre záver, že maloletá zanedbáva povinnú školskú dochádzku, opakovane uteká z domácnosti matky a zdržuje sa na neznámom mieste, keď jej pobyt musí následne vypátrať polícia, má sklony k požívaniu alkoholických nápojov, predčasnej sexuálnej skúsenosti a vedeniu záhaľčivého spôsobu života, pričom výchovné prostredie u matky vzhľadom na pretrvávajúce problémy s maloletou už nedávajú záruku nápravy; aj podľa názoru odvolacieho súdu je v záujme maloletej neodkladným opatrením dočasne upraviť pomery maloletej jej odovzdaním do diagnostického centra; pokiaľ matka v podanom odvolaní tvrdila, že maloletá už zlepšila svoje správanie a poslúcha ju, toto hodnotí odvolací súd ako účelové tvrdenie v rozpore s ostatným obsahom spisu, z ktorého naopak vyplýva, že maloletá musela byť opätovne vypátraná policiou aj po nariadení predmetného neodkladného opatrenia; z obsahu spisu vyplýva, že matka bezprostredne pred začatím konania v prejednávanej veci na poslednú chvíľu odmietla podpísať už vybavený dobrovoľný nástup maloletej do ústavného zariadenia. Na základe uvedených skutočností dospel odvolací súd k záveru o splnení podmienok na potvrdenie napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia. Nariadením napadnutého neodkladného opatrenia došlo k dočasnej zmene predchádzajúceho rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, čo súd prvej inštancie opomenul vyjadriť v napadnutom rozhodnutí; z dôvodu zamedzenia duplicity úprav výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej a ich prípadnej kolízie preto odvolací súd doplnil, že týmto dochádza k dočasnej zmene predchádzajúceho rozhodnutia v časti zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky a to do právoplatného skončenia konania sp. zn. 26P/90/2019 vo veci samej.

5. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože nebol podaný návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania (§ 57 C.m.p.) a nejde ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (§ 58 C.m.p.).

6. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo

na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).